Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/1861

27.7.2026

EUROOPA KESKPANGA SUUNIS (EL) 2026/1861,

15. juuli 2026,

eurosüsteemi likviidsusvahendi kohta euroalavälistele keskpankadele *(EKP/2026/17)*

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõike 1 esimest lauset ja artikli 127 lõike 2 esimest taanet,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artikli 2 esimest lauset, artikli 3.1 esimest taanet ning artikleid 12.1, 14.3 ja 23,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikiri“) artikli 23 kohaselt võivad Euroopa Keskpank (EKP) ja eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide keskpangad (edaspidi „RKPd“) muu hulgas luua suhteid teiste riikide keskpankade ja finantseerimisasutustega ning vajaduse korral rahvusvaheliste organisatsioonidega.

(2) Euro likviidsusliinide võimaldamine euroalavälistele keskpankadele ja samaväärsetele rahandusasutustele (edaspidi koos „välisriikide keskpangad“) kuulub aluslepingu artikli 127 lõikes 2 ja EKPSi põhikirja artiklis 3.1 sätestatud eurosüsteemi põhiülesande alla määratleda ja rakendada liidu rahapoliitikat ning täidab aluslepingu artikli 127 lõike 1 ja EKPSi põhikirja artikli 2 kohast eurosüsteemi esmast eesmärki säilitada hindade stabiilsus.

(3) Eelkõige on euroalavälistele keskpankadele mõeldud eurosüsteemi likviidsusvahendi (tuntud ka kui EUREP) raames euro likviidsuse kättesaadavaks tegemine välisriikide keskpankadele rahapoliitika instrument, mis aitab ka toetada rahapoliitika sujuvat ülekandumist, leevendades negatiivseid arenguid eurodes vääringustatud rahastamisturgudel väljaspool euroala, konkreetsemalt piirates selliste pingete võimaliku ülekandumise negatiivset mõju euroala finantsturu tingimustele. EUREPi hinnakujundus peaks kajastama selle rolli kaitsemeetmena ja soodustada naasmist turupõhise rahastamiskorra juurde, kui tingimused normaliseeruvad.

(4) 14. veebruaril 2026 otsustas EKP nõukogu EUREPi parendada, et see toetaks tõhusamalt euroala rahapoliitika sujuvat ülekandumist. Seetõttu tuleb raamistikku ajakohastada, et kehtestada üldine juurdepääs põhimõtteliselt kõikide välisriikide keskpankadele, eeldusel et kohaldatakse nõuetekohaseid riskikontrolle ja järgitakse õigusnorme.

(5) Euro likviidsuse kättesaadavaks tegemine EUREPi raames ei tohiks tekitada eurosüsteemile ebaproportsionaalseid riske. Eurosüsteemi kaitsmiseks finants- ja mittefinantsriskide eest tuleks likviidsus teha EUREPi raames kättesaadavaks ainult eurodes vääringustatud väga kõrge kvaliteediga tagatise vastu ning kohaldada nõuetekohaseid riskikontrolle ja kaitsemeetmeid.

(6) Eurosüsteem peab järgima liidu piiravaid meetmeid ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone sanktsioonide kohta. Lisaks võtab eurosüsteem arvesse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist käsitlevaid liidu õigusakte. Samuti peavad RKPd nende suhtes kohaldatavas ulatuses järgima riigisiseseid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist ning piiravaid meetmeid käsitlevaid õigusakte. Seetõttu tuleks juurdepääs EUREPile anda ainult juhul, kui i) RKPd ja EKP suudavad asjaomaseid õigusakte ja meetmeid järjepidevalt järgida ning ii) välisriigi keskpangale on antud positiivne hinnang rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ühtlustatud miinimumstandardite alusel, mida eurosüsteem peab EUREPi puhul asjakohaseks.

(7) Võimaluse korral ja asjakohastel juhtudel võib EKP tegevustõhususe tagamiseks teostada eurosüsteemi ülesannete hulka kuuluvaid operatsioone RKPde kaudu vastavalt EKPSi põhikirja artiklis 12.1 sätestatud detsentraliseerimise põhimõttele ning kooskõlas EKPSi põhikirja artiklis 14.3 sätestatud tingimustega. Seetõttu tuleks välisriikide keskpankade juurdepääsu EUREPi raames pakutavale likviidsusele toetada lepinguliste dokumentidega, mis on sõlmitud asjaomase välisriigi keskpanga ja likviidsust pakkuva RKP vahel. Asjaomane dokumentatsioon peaks

kajastama eurosüsteemi tegevusnõudeid EUREPile ja selles tuleks täpsustada asjaolud, mille korral välisriigi keskpanga juurdepääs on välistatud, peatatud või piiratud, sealhulgas riskikontrolli tulemusena, ning tagada õigusnormidele vastavus. Samuti tuleks lepingulistes dokumentides nõuda, et asjaomane välisriigi keskpank esitaks eurosüsteemile taotluse korral asjakohast teavet, mida eurosüsteem vajab oma ülesannete täitmiseks ja EUREPiga seotud eesmärkide saavutamiseks.

(8) EKP nõukogule peaks jääma õigus muuta EUREPi parameetreid, kui ta peab seda vajalikuks eurosüsteemi rahapoliitika eesmärkide täitmiseks ja EUREPi kasutamise proportsionaalsuse tagamiseks,

ON VÕTNUD VASTU KÄESOLEVA SUUNISE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesoleva suunisega sätestatakse eeskirjad ja parameetrid eurosüsteemi likviidsusvahendi (tuntud ka kui EUREP) kasutamiseks euroalaväliste keskpankade poolt, mille alusel eurosüsteem pakub eurolikviidsust euroalavälistele keskpankadele ja samaväärsetele rahandusasutustele (edaspidi koos „välisriikide keskpangad“).

2. Eurosüsteemi ja konkreetse välisriigi keskpanga, kellele euro likviidsust EUREPi alusel pakutakse, vaheline õigussuhe kehtestatakse asjakohase lepingulise korraga, millega rakendatakse käesoleva suunise sätteid ning mis sõlmitakse konkreetse välisriigi keskpanga ja eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide asjaomaste keskpankade (edaspidi „RKPd“) vahel ja mida kohaldavad asjaomased RKPd.

Artikkel 2

Euro likviidsusliinide võimaldamine välisriikide keskpankadele

1. RKP võib võimaldada välisriigi keskpangale EUREPi alusel euro likviidsusliini, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) RKP ja EKP suudavad järjepidevalt järgida piiravaid meetmeid käsitlevaid liidu õigusakte ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone sanktsioonide kohta;

b) välisriigi keskpank on saanud eurosüsteemi poolt EUREPi jaoks kehtestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ühtlustatud miinimumstandardite alusel positiivse hinnangu ning järgib kõiki asjaomaseid nõudeid, mis kajastuvad välisriigi keskpanga ja asjaomase RKP vahel sõlmitavas lepingulises korras;

c) välisriigi keskpank täidab eurosüsteemi poolt asjakohaseks peetavaid tegevusnõudeid, sealhulgas neid, mis kajastuvad välisriigi keskpanga ja asjaomase RKP vahel sõlmitavas lepingulises korras;

d) välisriigi keskpank järgib kõiki muid lepingulisi kokkuleppeid, mille ta on sõlminud asjaomase RKPga vastavalt käesolevale suunisele.

2. Välisriigi keskpanga juurdepääsu euro likviidsusliinile EUREPi alusel võib välistada, peatada, piirata või sellele seada lisatingimusi juhul, kui välisriigi keskpank ei täida mõnda lõikes 1 sätestatud tingimust, või muul juhul, kui eurosüsteem peab seda vajalikuks, sealhulgas riskijuhtimise eesmärgil.

3. Eurosüsteem võib nõuda välisriigi keskpangalt mis tahes asjakohast teavet, mida ta peab vajalikuks EUREPi nõuetekohaseks toimimiseks.

Artikkel 3

Tagatise kõlblikkus EUREPi jaoks

1. Euroopa Keskpanga suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) ([1]) artikli 2 punktis 59 määratletud turukõlblikud varad (välja arvatud pandikirjad ja kahtluste vältimiseks ka suunise artikli 2 punktis 62 määratletud *multi cédula*'d), mis on selle suunise kohaselt kõlblikud eurosüsteemi krediidioperatsioonide tagatisena, on kõlblikud EUREPi tagatisena, kui need vastavad lisaks kõikidele järgmistele tingimustele:

a) need on vääringustatud eurodes;

b) need liigitatakse väärtuskärpe liikide I või II alla kooskõlas Euroopa Keskpanga suunisega (EL) 2016/65 (EKP/2015/35) ([2]);

c) need on emiteerinud üks järgmistest: i) keskvalitsus ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused Euroopa Majanduspiirkonnas; ii) eurosüsteemi tunnustatud asutused, mis vastavad suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) XIIa lisas sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumidele; iii) Euroopa Liit; iv) muud eurosüsteemi poolt tunnustatud mitmepoolsed arengupangad ja rahvusvahelised organisatsioonid.

2. Olenemata sellest, kas vara on muus osas lõike 1 kohaselt kõlblik EUREPi tagatisena kasutamiseks, ei tohi välisriigi keskpank seda EUREPi tagatisena kasutada, kui selle on emiteerinud selle jurisdiktsiooni, kus välisriigi keskpank on asutatud, keskvalitsus või kohalik või piirkondlik valitsus.

3. Asjaomane RKP kohaldab EUREPi jaoks kõlbliku tagatise suhtes järgmist:

a) suunises (EL) 2016/65 (EKP/2015/35) sätestatud väärtuskärped, kui EKP nõukogu ei otsusta teisiti;

b) igapäevane hindamine ja lisatagatise nõuded kooskõlas suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) artiklis 134 ja artikli 136 lõikes 2 ning Euroopa Keskpanga suunise (EL) 2024/3129 (EKP/2024/22) ([3]) artiklis 11 sätestatud eeskirjadega, välja arvatud asjaolu, et peamise rahakonto debiteerimise asemel debiteerib RKP välisriigi keskpanga rahakontot.

4. EKP nõukogu võib mis tahes ajal kehtestada täiendavaid nõudeid, mida kohaldatakse EUREPi jaoks kõlbliku tagatise suhtes, kui seda peetakse vajalikuks eurosüsteemi rahapoliitika eesmärkide saavutamiseks või riskijuhtimiseks.

5. RKPd nõuavad, et välisriigi keskpangad avaldaksid ja kinnitaksid, et kõik EUREPi jaoks antud või selle jaoks kasutatud kõlblikud tagatised on täielikult üleantavad ja et neid on võimalik piiranguteta mobiliseerida, ning et neid on võimalik eurosüsteemi huvides piiranguteta realiseerida.. välisriigi keskpank on kohustatud maksma asjaomasele RKP-le hüvitist, kui antud või kasutatud kõlblik tagatis ei vasta mobiliseerimise ja realiseerimise nõuetele.

Artikkel 4

EUREPi tegevusparameetrid

1. EUREPi suhtes kohaldatakse järgmisi tegevusparameetreid:

a) hinnakujunduse aluseks on põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär, millele on lisatud EKP nõukogu poolt teatud aja tagant otsustatud marginaal, mis põhineb rahapoliitilistel kaalutlustel;

b) ühe tehingu maksimaalne tähtaeg ei ületa ühte nädalat ja seda võib kokkuleppel pikendada;

([1]) Euroopa Keskpanga 19. detsembri 2014.aasta suunis (EL) 2015/510 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamise kohta (ülddokumentatsiooni suunis) (EKP/2014/60) (ELT L 91, 2.4.2015, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2015/510/oj).

([2]) Euroopa Keskpanga 18. novembri 2015.aasta suunis (EL) 2016/65 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamisel kohaldatavate väärtuskärbete kohta (EKP/2015/35) (ELT L 14, 21.1.2016, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2016/65/oj).

([3]) Euroopa Keskpanga 13. augusti 2024.aasta suunis (EL) 2024/3129 eurosüsteemi krediidioperatsioonide tagatiste haldamise kohta (EKP/2024/22) (ELT L, 2024/3129, 20.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2024/3129/oj).

c) euro likviidsusliini maksimaalne laenusumma ühe välisriigi keskpanga kohta ei ületa 50 miljardit eurot;

d) tehingu minimaalne maht on 10 miljonit eurot.

2. EKP nõukogu võib EUREPi suhtes kohaldatavaid tegevusparameetreid igal ajal muuta, kui seda peetakse vajalikuks eurosüsteemi rahapoliitika eesmärkide saavutamiseks või riskijuhtimiseks.

Artikkel 5

EKP tegevus

EKP koordineerib EUREPi rakendamist eurosüsteemi poolt ja võib selleks kehtestada sisemised tehnilised spetsifikatsioonid.

Artikkel 6

Jõustumine ja rakendamine

Käesolev suunis jõustub päeval, mil sellest teatatakse keskpankadele liikmesriikides, mille rahaühik on euro.

Artikkel 7

Adressaadid

Käesolev suunis on adresseeritud keskpankadele liikmesriikides, mille rahaühik on euro.

Frankfurt Maini ääres, 15. juuli 2026

EKP nõukogu nimel
EKP president
Christine LAGARDE